

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 718

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

947

C O D I C E S

948

voioit point de Courtisan en France se mêler de poesie et d'erudition, comme faisoit Wigbode. Absunt jam a Codice nostro haec Παγεγγυα, qui ita inchoat: Primo omnium preceptor mi inquire michi necesse est &c. ubi noto, Interlocutores, qui in editis per D. et M. Discipulum nempe et Magistrum, distinguuntur, nobis per A. et H. designari. Editorum finis: plenitudo enim legis caritas, concurrit cum fine fol. nostri 54. a quo Inedita sic procedunt: Adam vero cognovit uxorem suam. Ysidorus.

Natiuitas duorum filiorum adam similitudinem habet duorum populorum &c. Codex vero totus abrumpitur in Quaestionibus L. Numer. C. 26. his verbis: aut propter duas vias actionis et contemplacionis ad eternam beatitudinem predestinantur. Notantur item fol. 56. p. 2. de Genesi quaedam excidisse. Ceterum Libri singuli praeter Genesim praefixa habent Quaestionum Summaria, et saltem usui esse poterunt citatorum PP. Opera olim recensitatis. Ad calcem coeva manu adjecti Verificuli:

*Ne pudeat, que nescieris, te uelle doceri.
Scire aliquid laus est, crimen, nil discere uelle.
Instrue preceptis animum, ne discere cesses,
Namque datur longo sapientia temporis usu.*

Ad compendium Codicem anteriorius adhibita est Membrana continens tribus columnis Fragmenta

tum Cantici hebraici luculente exarati hoc initio:

אל וכי יפרקך

מה אשיבנו :

CCCCXI.

U. 267 Codex membraneus lat. Sec. XIII. Folior. 69. f. per duas columnas charactere atro luculento exaratus, rubricis conspicuus, et olim testamento Thomae nostri Hasselbachii, ut frons testatur, delatus ad Collegium ducale Wienne apud fratres predicatorum ita ordinatur: *In nomine domini incipit Prologus Ven. Bede presbiteri in libros Salomonis. Nota: in libros Salomonis. Est igitur Praefatio gene-*

ralis in *Proverbia, Ecclesiasten, et Cantica*, quam cum nemo, quod sciam, memoret, cumque prolixa non fit, primus hic integrum proferam. *Tribus nominibus uocatum fuisse salemone scripture manifestissime docent. pacificum id est salemone. et hydida id est dilectum domini. et quod nunc dicitur coeleth. i. ecclesiasten. Ecclesiastes autem greco sermone appellatur. qui cetum in ecclesiam congregat. quem nos nuncupare possumus concionatorem quod loquatur ad populum et ser-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 718

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

949

P A T R I S T I C I .

950

sermo eius non specialiter ad unum sed ad uniuersos generaliter dirigitur. Porro pacificus et dilectus domini ab eo quod in regno eius pax fuerit. et eum dominus dilexerit. appellatus est. Nam et psalmus XLIII. et LXXI dilecti et pacifici prenotantur titulo. Qui tamen et si ad prophetiam christi ecclesie que pertinentes felicitatem et uires salemonis excedunt. tamen secundum bistoriam super salemonem conscripti sunt. Itaque iuxta numerum uocabulorum tria uolumina edidit prouerbia. ecclesiasten et cantica canticorum. in prouerbijs parvulum docens. et quasi de officijs persententias erudiens. unde et ad filium eius sermo crebro repetitur. in ecclesiasten uero mature etatis uirum instruens. ne quid in mundi rebus putet esse perpetuum. sed caduca et brevia uniuersa que cernimus. ad extremum iam consummatum uirum. et calcato seculo preparatum in cantico canticorum sponse iungit amplexibus. Nisi enim prius reliquerimus uicia et pompis seculi renuntiantes expeditos nos ad aduentum christi parae rimus. non possumus cantare cantica canticorum. Sed hic diligentius attendendum. quod per tres libros auctoris diuersus est tytulus. In prouerbijs enim notantur prouerbia salemonis filij dauid regis israel. in ecclesiasten uero uerba ecclesiastes filij dauid regis ierusalem. Superfluum quippe est hic israel. quod male in grecis (nunc Ἰσραὴλ εὐ Ιερουσαλημ) et latinis codicibus (Vulg. non habet Israel, nec

Hebr.) inuenitur. in canticum autem canticorum nec filius dauid nec rex Israel sive ierusalem inseritur sed tantum canticum canticorum salemonis. Sicut enim prouerbia est ruditio et ruditis institutio ad duodecim tribus et totum pertinet israel. et quomodo contemptus mundi (in Ecclesiaste) non nisi metropolitanis conuenit. hoc est habitatoribus ierusalem. ita canticum canticorum ad eos proprius facit. qui tantum superna desiderant. Ad incipientes et proficienes et paterna dignitas et regni proprii merito vendicatur auctoritas. ad perfectos vero ubi non timore sed amore eruditur discipulus. proprium nomen sufficit. Equalis magister est et nescit se regem. Que omnia referuntur ad christum. Praefationem hanc futuro Bedae Editori non negligendam excipit igitur in Codice Commentarius in Parabolas, prout extat in Edit. Opp. Colon. 1688. T. IV. col. 634. mire tamen jam excessu. jam defectu ab Editis varians; ut enim eodem modo ordiantur: *Parabolæ Salomonis &c. Parabolæ græce, latine dicuntur similitudines &c.* mox tamen post verba: laudibus occurrere declarantur, in diversum abeunt, Edita quidem: *Notandum autem, quod vulgata Editio &c. Codex vero: Salomon quippe qui interpretatur pacificus &c.* nec nisi post plures lineas in idem conveniunt: nam et prouerbia plerumque tam obscure dicuntur &c. Atque id frequenter accidit, maxime priore Tractatus parte, qui

Ooo 2

in

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 718

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

951

C O D I C E S

952

in *Libros* distinctus non est. Extrema ubique: *dignis in praesenti vita collaudare servitijs.*

II. fol. 40. id, quod e praemissa Praefatione generali praesumentum erat: *Incipit liber ecclesiastes hoc est celetib.* Lege *kohleth*, קהלה. In Ecclesiasten se scripsisse Beda ipse testatur in Indiculo Lucubrationum suarum, quem ab Sigeberto, Anonymo Mellic. et Trithemio exscriptum, nescio qua Editorum oscitantia, in Edit. cit. Colon. 1688. T. III. ad calcem Breviarii Eccl. Historiae Gent. Anglor. col. 151. desideras; habes vero in Rerum Brit. Scriptorib. Hier. Commelini Heidelb. 1587. p. 208. f. In *Parabolas*, ait, *Ecclesiasten & Cantica canticorum;* eodem igitur ordine, quo se in Codice praesenti excipiunt. Unde hiat Coloniensis Editio a *Parabolis* ad *Cantica* transiliens, cumque *Beda* solertissimus ἐπιχωρεῖos Guil. Caveus non nisi unicum Collegii Balliol. Oxon. Exemplum ms. p. 615. edit. Basil. 1741. Vol. I. f. excitet, rarissimam esse oportet Bedae in Ecclesiasten Commentationem. Atque en illam Editori apud nos paratam. Init: *Salemoris bic liber qui ecclesiastes appellatur. proprie concionator dicitur. In contione uero sententia promittur. per quam tumultuose turbe seditio comprimatur. et cum multi diuersa sentiunt. per contionantis uerba ad unam sententiam perducuntur. Hic igitur liber idcirco concionator dicitur. quia Salem in eo quasi tumultuantis turbe suscepit sensum. ut ea per inquisitionem dicat. que*

fortasse per temptationem imperita mens sentiat. &c. Finit autem: Et cunda que fiunt adducet deus in iudicium pro omni errato siue bonum siue malum sit. Hoc est quod ait apostolus. In die qua iudicabit deus occulta hominum secundum euangelium meum. Et iterum. Omnes enim nos oportet stare ante tribunal christi. ut recipiat unusquisque prout gessit siue bonum siue malum. Et minio: Explicit liber ecclesiastes id est celetib.

III. fol. 58. p. 2. *Incipit cantica cant. i. syrasim. Lege Schir Hasschirim שיר השירים. Praeit Ogdostichon illud: Hunc cecinit Salomon &c. quod produxi Vol. I. P. 1. col. 95. sed emendatus, nam et thalami pro et thalamos, mente tua pro menti tuae, illa sonabunt pro ille sonabit rectius hic legitur. Versus hos, velut omni patellae operculum, variis Cantorum Expositionibus pro Scribarum libitu praefixos esse censeo. Expositio enim, quam l. cit. antecedunt, a praesenti diversa est, ut initia conferenti patebit. Praefens videlicet ita inchoat: Osculetur me osculo oris sui. Vox antique ecclesie uisionem atque reconciliationem sponsi sui ad deum postulantis. Osculum enim reconciliationem significat. Ac si diceret. Tangat me dulcedine presentie sue. quam sepius a prophetis promissam audiui &c. Et finit: Hinnulus propter uarietatem uirtutum, qui cum carne ad celos ascendit. cum ipsa uersatus est in terris. Montes aromatum angelii intelliguntur. super quos exaltatus est homo assumptus. Amen.*

Atque

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 718

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

953

P A T R I S T I C I .

954

Atque ex his simul conficitur, Expositionem nostram hanc non esse illam, quam *Vol. et P. cit. col. 1032.* produximus *Beda* quidem bis inscriptam, sed a nobis potius *Haymoni Halberst.* tributam, cuius etiam, ut notavimus, nomine impressa prostat. Denique nec illa est, quae in *Libros VII.* divisa inter *Beda* Opera edit. *Colon. cit. T. I. col. 714.* legitur. Rem ipse componit *Beda* in supra memorato Scriptorum suorum *Indiculo*, in quo primum se *Libros VI.* dein iterum *Capitula Lectionum in Cantica* elaborasse testatur. *Libros illos VI.* impressos habes, *Capitula Lectionum* egregius hic *Codex noster* imprimenda offert. Erit tamen praeterea Editori de altero etiam in *Proverbia Tractatu circumspiciendum*; nam et in haec bis commentatus est *Beda*.

Praetensa Codici Membrana laciniam offert Sec. saltem IX. nitide exaratum per duas columnas, quae continet *Leonis M. P. finem Homiliae V. de Quadragesima*, et Principium I. de *Passione Domini* edit. *Lugd. 1700. p. 106.* et 118. Et prior quidem inchoat a verbis: *Non longe est ab unoquoque quod poscit*, exacteque respondeat Editis, si lenitate praescribit pro prescripsit demas. Istud vero abit in sequentibus: *Sacramentum dominicae passionis pro Sacratissimum Dominicæ passionis diem. tam plene pro tam plane. Nemo tautram diaboli dominationem pro Nemo dominationem diaboli. Patri Deo filius deus pro filius dei. Ut quia per adam pro ut sicut. refudit*

generationes pro refudit ætates. nisi in bac fide vixit pro sacra fide vixit. neque illam aequalem et coæternam — et putemus pro neque illam ita coæternam et aequalem — ut putemus. Quia non est fastidita humilitas nec pro Non est fastidita humilitas quia nec. tenebamur obstridi pro constriodi. Extrema sunt: Non tamen ita se abstenuit gloria — — Dolenda sane jactura insignis Exempli!

CCCCXII.

*Codex membraneus lat. Sec. U. 118 IX. Folior. 188. f. forma paene quadrata, luculente per duas columnas exaratus, minio, literisque initiorum uncialibus conspicuus, et a. 1790. Parisiis adlatus complectitur Ven. *Beda*, qui Sec. VII. et VIII. Angliam suam illustravit, *Expositionem in S. Lucae Evangelium*. Praeeunt mutuae *Acciae Episcopi Opus* istud exigentis, et *Beda* adnuentis *Epistolae. Reverentissimo In Christo Fratri Et Consacerdoti bedæ presbitero acca perpetuam in domino salutem*. Item: *Beda* Responsum absque Inscriptione: *Mira Vere est et mirae (vera mire) doctoris egregii sententia &c.* Sequitur *Elenchus Particularum XCIV.* totam *Expositionem* fistens ad hunc modum: *Praefatio. Lucas theophilo euangelium indicat per ordinem Scripturarum. II. Sacerdotium iusti Zacharie refertur et uisio in templo qua ei filius angelo reuelante promittitur nasciturus cuius etiam conceptionem memoratur. &c.**